

KIERKEGAARDOV JUBILEJNÝ ROK

Prvé číslo časopisu *Filozofia* v roku 2013 je venované dánskemu filozofovi Sørenovi A. Kierkegaardovi (1813 – 1855) pri príležitosti dvojstého výročia jeho narodenia. V tomto roku sa po celom svete organizuje množstvo vedeckých i spoločenských podujatí, ktoré sú výrazom širokej medzinárodnej pozornosti, akej sa Kierkegaard v súčasnosti teší. Monotematické číslo časopisu *Filozofia* je jedným z prvých príspevkov ku Kierkegaardovmu jubileu. Toto číslo, ktoré sa realizuje na podnet šéfredaktorky časopisu D. Smrekovej, má ambíciu ponúknuť čitateľovi vhľad do súčasného diskurzu o Kierkegaardovej filozofii. Som rád, že pozvanie prispieť do čísla prijali vedecké osobnosti z Dánska, Nemecka, Slovenska, USA a Veľkej Británie. Obzvlášť oceňujem to, že medzi autormi čitateľ nájde Jona Stewartu – najvýraznejšiu postavu súčasného výskumu Kierkegaardovej filozofie – a Milana Žitného – prekladateľa Kierkegaardovho diela do slovenčiny.

V záujme orientácie čitateľa si dovoľím stručne predstaviť autorov a témy ich príspevkov. Najprv spomeniem zahraničných autorov, ktorých štúdie, napísané v angličtine, tvoria samostatný blok.

Prvý príspevok pochádza z pera Jona Stewartu pôsobiaceho v kodanskom Výskumnom centre Sorena Kierkegarda. Na základe výskumu prameňov Stewart spochybňuje zaužívané stereotypy v deskripciách Kierkegaardovho vzťahu k Hegelovi. Na rozdiel od komparatívnych štúdií, ktoré Kierkegarda konfrontujú s Hegelom bez ohľadu na historické okolnosti, Stewart venuje mimoriadnu pozornosť kontextu vzniku Kierkegaardovej tvorby. Dôkladné preskúmanie súvislostí a prameňov, ktoré formovali Kierkegaardovo uvažovanie, nás núti prehodnotiť určité tézy o povahe jeho vzťahu k Hegelovi.

Dobový kontext Kierkegaardovho myslenia je kľúčovou témou aj v článku Gerharda Schreibera, ktorý je predstaviteľom mladej generácie nemeckých bádateľov. Schreiber predstavuje filozofické reakcie na Hegelov koncept *sprostredkovania* a skúma Kierkegaardov príspevok k pokusom o reartikuláciu pojmu *bezprostrednosti*. V tejto súvislosti osvetľuje aj Kierkegaardov kľúčový pojem viery ako „novej bezprostrednosti“.

Americký profesor Andrew J. Burgess, ktorý je legendou výskumu Kierkegaardovej filozofie, čitateľovi prezentuje metamorfózy Kierkegaardovej interpretácie Sokrata. Kierkegaardova dlhodobá reflexia Sokratovho života a myslenia má niekoľko úrovní, pričom zlomy v Kierkegaardovom živote viedli k posunu akcentov v jeho vnímaní tohto aténskeho filozofa.

Štúdia mladého britského filozofa Jamieho Turnbulla sleduje súčasné debaty v oblasti výskumu a konfrontuje dva vplyvné prístupy ku Kierkegaardovej filozofii. Zdôrazňujúc nutnosť interpretácie Kierkegaardovej filozofie na pozadí historicko-kultúrnych súvislostí Turnbull kritizuje analyticko-filozofický prístup za jeho údajnú abstraktnosť a ahistorickosť.

Slovenskí autori prezentujú v časopise výsledky svojho dlhodobého bádania. Moja štúdia je príspevkom k súčasnej debate o Kierkegaardovom význame v oblasti sociálneho

a politického myslenia. Na základe analýzy Buberovej sociálno-politickej recepcie Kierkegaardových ideí a pojmových akcentov predkladám čitateľovi zaujímavé zistenia o Kierkegaardovom vplyve na Buberovu filozofiu židovstva, teóriu vlastenectva a teóriu politických skupín.

Milan Petkanič je na Slovensku i v zahraničí známy svojou inovatívnou reflexiou Kierkegaardovho konceptu vášne. Cez prizmu *vášne* vovádza čitateľa do štruktúr Kierkegaardovho myslenia a konfrontuje ho s ďalšími relevantnými pojmami: kvalitatívnou disjunkciou, voľbou seba samého, existenciou či subjektívnou pravdou.

Milan Žitný a Roman Králik s Martinou Pavlíkovou ponúkajú dva pohľady na recepciu Kierkegaardovho myslenia na Slovensku. V Žitného štúdiu čitateľ ocení vytríbený literárny cit pre nuansy Kierkegaardovej tvorby. Druhá štúdia zas poskytne podrobný prehľad aktivít slovenskej bádateľskej obce, ktorá sa v ostatných rokoch dynamicky rozvíjala.

Dúfam, že každý čitateľ si v predkladanom súbore štúdií nájde to svoje. Šírka Kierkegaardovho filozofického záberu i extenzívnosť recepcie jeho ideí vytvárajú na to dobré predpoklady.

Peter Šajda